

»Jeg så ingenting.«

Paul Hjelm sukkede dybt og inderligt.

»Du så ingenting?«

Han forsøgte at fange blikket, men de unge øjne forblev sænkede og fortrædelige.

Fortrædelige? Hvornår havde han sidst brugt ordet fortrædelig? Havde han nogensinde før i hele sit liv brugt ordet fortrædelig?

Han følte sig gammel.

»Vi tager den én gang til,« sagde han roligt. »Der udbrød et blodigt slagsmål bag din ryg, men du så *slet ingenting*. Korrekt?«

Tavshed.

Hjelm sukkede igen. Han løftede knoerne fra forhørsbordet, strakte ryggen og kastede et blik over mod kollegaen, der stod og lænede sig op ad den triste cementvæg.

I det øjeblik deres blikke mødtes, mærkede han, hvor dobbelt dette øjeblik var. På den ene side forflyttelsen til nærpolitiets voldsgruppe i distrikt City og hele registeret af trøstesløs hverdagsvold. På den anden side yndlingskollegaen Kerstin Holms tilbagekomst til Stockholm.

Og den første opgave, den rutinerede duo kom på efter genforeningen var – et værtshusslagsmål.

Paul Hjelm sukkede endnu en gang og vendte sig atter til det modvillige vidne.

»Du kastede ikke et eneste lille blik over skulderen?«

Den unge mand smilede svagt; et lille blegt og indadvendt smil.

»Ikke et eneste,« sagde han.

»Hvorfor ikke?«

Den unge mands øjne mødte hans for første gang. De var

meget blå. Og med et overraskende glimt af skarphed, som om han var lige ved at sige noget helt andet, end han gjorde:

»Fordi jeg sad og læste.«

Paul Hjelm stirrede på ham.

»Hammarby IK – Bajen blandt venner – har lige mødt Kalmar på hjemmebane, de spiller uafgjort, 2-2, og ender som nummer sjok i første division, og du sidder på Bajenfan-senes stamværtshus og læser? På en propfuld, larmende Restaurant Kvarnen fuld af frustrerede Hammarby-gutter sidder tyveårige Per Karlsson alene med sin bog? Et højst besynderligt valg af læseplads, må jeg sige.«

Per Karlsson smilede igen; det samme flygtige, indadvendte smil.

»Der var meget fredeligt, da jeg kom,« sagde han bare.

Hjelm trak stolen ud og satte sig med et bump.

»Nu bliver jeg virkelig nysgerrig,« sagde han. »Hvad var det for en bog, der fangede din opmærksomhed i en grad, så du ikke alene kunne ignorere hujen og råben og tumult, men også et slagsmål, der resulterede i, at et menneske fik et ølkrus i hovedet og døde?«

»Døde?«

»Ja, han døde. Forblødte på stedet. Bang, færdig. Han mistede to liter blod på tyve sekunder. Det fossede simpelthen ud af ham. Alle årer blev flået totalt op. Han hed Anders Lundström, kom fra Kalmar og havde af uransagelige grunde forvildet sig ind på Kvarnen, altså så nær helvede, som en modstandsupporter vel kunne komme. Og Hammerbyfan-sene slog ham da også ihjel med et ølkrus. Hvad du imidlertid ikke så noget til på grund af hvilken bog? Det interesserer mig faktisk.«

Per Karlsson virkede rystet. Han mumlede:

»Det er ikke en, du kender ...«

»Try me,« sagde Paul Hjelm med newyorker-accent.

Kerstin Holm rørte på sig for første gang, siden Per Karlsson trådte ind i forhørslokalet. Hun gled lydløst hen til bordet og satte sig ved siden af Hjelm.

»Min kollega kender mere til litteratur, end du tror,« sagde hun. »Sidst vi sås for næsten et år siden, læste du ... var det ikke Kafka?«

»K,« sagde Paul Hjelm mangetydigt.

Kerstin Holm lo kort og lidt beskt.

»K,« bekræftede hun med newyorker-accent. »So try him.«

Den unge mand virkede paf. Sorte, lange bukser og sort, langærmet trøje midt i sommervarmen. Uredt, tjavset lyst hår. En intellektuel in spe? Nej, alligevel ikke. Det flakkende, ligesom skadeskudte blik. De indadvendte smil. Absolut ingen modestudent. Måske faktisk en ung mand, der simpelthen læste for at uddanne sig.

En raritet.

»Ovid,« sagde rariteten. »Ovids *Metamorfoser*.«

Paul Hjelm lo højt. Det var ikke med vilje. Han ville sidst af alt såre Per Karlsson. Alligevel kom han til det. Sådan gik det stadig oftere.

Bitterhedens insignier.

Fortrædelige.

Hjelm blev grebet af en intens, men heldigvis hurtigt overstået selvlede.

Holm tog over:

»Og en metamorfose blev det så sandelig for Anders Lundström fra Kalmar. Den ultimative metamorfose. Forvandlingernes forvandling. Hvad siger du, Paul – hvilken af Ovids metamorfoser passer på Anders Lundströms skæbne? Orfeus?«

»Klart,« sagde Hjelm barskt. »Orfeus, der bliver sønderflænget af de trakiske bakkantinder.«

Per Karlsson stirrede på dem, helt opbragt med ét.

»Nej!« udbrød han. »Nej, ikke Orfeus!«

Hjelm og Holm så noget undrende på hinanden.

»Jaja,« sagde Hjelm til sidst. »Vi ved altså, at dit lille 'jeg så ingenting' er løgn. Det gennemgår hermed en metamorfose. Fortæl nu, hvad du så, Per, helt fra begyndelsen. Vi kører

det som en regulær afhøring. Du hedder altså Per Karlsson, er født 4/12 79 i Danderyd, bor i Aspudden, er arbejdsløs og gik ud af skolen efter niende. Er det korrekt?»

»Ja,« mumlede Per Karlsson.

»Vi har nu den 24. juni, og klokken er 8.13. Fortæl alt, hvad du så på Restaurant Kvarnen på Tjärhovsgatan den 23. juni klokken 21.42. Altså i går aftes.«

Per Karlsson virkede en kende bleg. Han stirrede ned i bordet og fingererede ved sine fingre.

»Bånder I det?» spurgte han.

»Båndoptageren har kørt, lige siden du trådte herind. Den kører også nu.«

»Jo, altså, da jeg kom ind på Kvarnen, var der ikke ret mange derinde. Jeg anede ikke noget om den fodboldkamp, så havde jeg nok ikke sat mig derind. Der var stille og roligt, jeg læste. Så kom de. De første fans kom lidt over ni, så myldrede de ind. Jeg forsøgte at læse videre. Det gik meget godt. Jeg er god til at koncentrere mig. Jeg sad lidt væk, med ryggen til bardisken, næsten nede ved vinduet, så jeg hørte mere, end jeg så. Men selvfølgelig vendte jeg mig om indimellem.«

»Hvorfor sagde du, at du ingenting så?» spurgte Kerstin Holm.

Paul Hjelm sagde:

»Er det blevet sådan, at man helt automatisk siger 'Jeg så ingenting', når man taler med politiet? Er det kommet så vidt?»

»Det er i hvert fald det svar, vi oftest får,« supplerede Kerstin.

»Skal jeg fortsætte?» spurgte Per Karlsson forvirret.

»Ja, endelig,« sagde Hjelm og Holm i kor.

Jalm og Halm, det berømte amerikanske komikerpar.

»En flok Bajenfans, seks-syv stykker, hørte et andet selskab på fire stå og snakke smålandsk. Begge grupper stod ved bardisken. Bajenfansene gav sig til at punke smålændingene, som sagde, at de boede i Stockholm og holdt med Hammarby. Jeg kunne høre, at de var bange. Og at de løj. Bajenfansene

kunne også høre det. De blev mere og mere aggressive. To af smålændingene så deres snit til at smutte. To blev tilbage. Stemningen blev ond. Nogle andre Bajenfans kom til og forsøgte at lægge sig imellem. De kunne vel se, hvad det trak op til. Til sidst forsøgte en af smålændingene at stikke af. Han skubbede til en af de bageste Bajenfans, så han væltede. Tre af de andre greb ham og masede ham op mod bardisken, og ham, der var faldet, sprang op, tog et ølkrus og hamrede det lige i hovedet på ham.«

»Så du det?«

»Nej, ikke rigtigt. Jeg skævede derover en gang imellem. Men jeg hørte det. Og jeg vendte mig om, da jeg hørte knaldet. En modbydelig lyd. Det lød egentlig ikke som glas, der knuses – det var vel hovedet, der blev smadret. Kraniet, ikke, alle blodårerne. Jeg vendte mig om lige efter. Han pressede hænderne mod hovedet. Og blodet væltede bare ud mellem fingrene, ned ad armene. Føj for fanden. Så sank han om, slap som en klud, lige i gulvet. Og Bajenfansene flygtede. De spændte simpelthen direkte ud. Ham, der havde gjort det, holdt stadig hanken til kruset i hånden, helt indsmurt i blod. En hel flok nåede at mase sig ud, inden dørmændene reagerede og fik blokeret døren. Lidt efter kom politiet. Den anden smålænding lå på gulvet og forsøgte at stoppe blodet med sin trøje, en Hammerbyfan forsøgte vistnok at hjælpe til, men det var håbløst. For satan, der var blod over det hele.«

Per Karlsson var hvid i hovedet.

Hjelm og Holm forsøgte at få styr på oplysningerne.

»Du så ganske meget af én, der ingenting så,« sagde Hjelm.

»Der er ingen grund til at være spydig,« sagde Per Karlsson tungt.

»*En hel flok* nåede at mase sig ud?« sagde Holm. »Hammarbyfans?«

»De fleste af dem. Men også nogle andre.«

»Hvor mange?«

»Jeg så mest på ... ofret.«

Ofret.

Hjelm gøs. Per Karlsson sagde:

»Jeg vil tro, at en ti stykker af Bajenfansene nåede ud. Den første var ham – gerningsmanden.«

Gerningsmanden.

Denne pseudoterminologi, der sneg sig ind i sproget for at tildække det individuelle. Vidnet. Ofret. Gerningsmanden.

»Med ølkrusets hank i hånden?« sagde Holm.

»Ja,« sagde Per Karlsson.

»Det her?« sagde Kerstin Holm og holdt en plasticpose op. Hanken af et ølkrus lå nede i den, helt indsmurt i blod. Blodet var blevet tværet ud og sad i kager på indersiden af posen.

Per Karlsson rynkede på næsen og nikkede.

»Vi fandt det lidt nede ad Folkungegatan. Han må altså være løbet om hjørnet, forbi hotel Malmen og forbi T-banenedgangen på Medborgarplatsen. Fingeraftrykkene matcher ikke nogen i vores register, så det er af yderste vigtighed, at du hjælper os med at identificere ... gerningsmanden. Du hørte vel ikke nogen sige noget om, hvor han løb hen?«

»Nej,« sagde Per Karlsson.

»Vi spoler lidt tilbage,« sagde Kerstin Holm. »Hvor mange nåede ud, inden dørmændene spærrede døren? En halv snes Hammarbyfans, sagde du, men også andre?«

»Ja, det mener jeg. Dem, der sad ved bordet nærmest døren, var væk. Og nogle flere.«

»Du forstår vel, at vi søger forsvundne, upartiske vidner. Selskabet ved bordet nærmest døren var altså ikke Hammarbyfans?«

»Nej, de kom, før kampen var slut. Men der var et par borde mellem deres og mit, som meget hurtigt blev besat. Fem mænd, var de. Og nu jeg tænker efter, så blev en af dem tilbage. En fyr med kronraget hoved og lyst overskæg.«

»Men de forsvandt altså *efter* ... drabet?«

»Ja, det mener jeg.«

»Hvad var det for nogle typer? Arbejdskammerater?«

»Måske. Jeg så dem ikke så nøje. De snakkede ikke rigtig sammen.«

»De snakkede ikke? De læste måske også Ovid?«

»Hold nu op. I har jo en af dem – ham den skaldede. Spørg ham.«

»Okay. Flere? Du sad altså ved bordet længst nede ved vinduet, nummer to bord fra højre væg set oppe fra bardisken. De fem mænd, vi taler om, sad længst til venstre, på den anden side af gangen. Hvad med bordene derimellem?«

»De blev som sagt fyldt op, inden Hammerbyfansene kom. Da var der vist kun ledige siddepladser nede ved mig. Nogle stykker slog sig ned ved mit bord. Et par af dem nåede at smutte efter drabet.«

»Og bordet ved vinduet ud mod Tjärhovsgatan? Du sad med ansigtet den vej, ikke?«

»En flok piger. De fyldte begge bordene længst nede i hjørnet. En polterabend i slutfasen, tror jeg nok. De var kanonfulde – og helt i chok bagefter. Ingen af dem nåede ud. For fanden, de kunne dårligt stå på benene.«

»Flere? Bordet lige ved siden af dig, ind mod højrevæggen?«

»Det ved jeg ikke. Det kan jeg ikke huske.«

»Ikke huske? Din hukommelse fejler da ellers ikke noget.«

»Beklager, jeg ved det ikke. Der har sikkert siddet nogen, men jeg så aldrig den vej.«

»Okay. Men så omme bag dig – mellem dig og bardisken? Du vendte dig jo om flere gange?«

»Der sad en mand og gloede på mig ved bordet tættest på baren. To meter høj, et sted i halvtredserne. Bøsse, tror jeg. Men hans navn har I. Han blev tilbage, og han var vel allertættest på det hele. Resten af bordene husker jeg ikke så nøje. En gruppe gamle kulturflippere, folkesangerlook og sådan – de blev også tilbage. To midaldrende par. Bordene længere oppe har jeg ingen anelse om.«

Per Karlsson tav. Hjelm og Holm tav. Til sidst sagde Holm:

»Skal vi prøve at sammenfatte? Vi tegner en lille skitse: Gerningsstedet, bardisken, er placeret lidt inde i lokalet, op ad væggen modsat døren. Lige ud fra bardisken har vi en del borde i den inderste del af lokalet. Dem ved du ikke noget om, du sad for langt væk. Den yderste afdeling ser sådan her ud, set fra bardisken. Her har vi vinduerne ud mod Tjärhovsgatan. Til venstre døren, ved siden af døren et enkelt bord på langs. Derefter gangen og så tre gange tre ret store borde, hvoraf du sad ved det midterste længst til højre, med ansigtet mod vinduet. Inden Hammarbyfansene kom væltende lidt over ni, var der følgende personer til stede: Pigeselskabet ved de to borde til højre, og her, ved vinduesbordet nærmest døren –?«

»Det ved jeg ikke. Der sad nogle, men jeg aner ikke hvem. Under alle omstændigheder blev de også tilbage.«

»Men så midterrækken, hvor du selv sad?«

»Bordet længst til højre ved jeg som sagt ikke noget om. Så har vi mit bord – og lidt længere henne et med syv-otte Ba-jenfans. Ved bordet til venstre for mig sad der nogle studenter. Tror jeg de var.«

»Og så rækken nærmest bardisken?«

»Milde himmel! Okay, okay. Første bord, længst til højre, nærmest bardisken: De dér to par og ham den høje bøsse, der gloede på mig. Andet bord: Troubadourtyperne, fire stykker. Tredje bord: Aner det ikke. Og så det ene bord ovre ved døren: Fem mand, hvoraf de fire smuttede.«

»Og hermed,« sagde Hjelm, »er vi så nået til gerningsmanden.«

Han konstaterede til sin tilfredshed, at han kunne sige ordet uden at tøve.

»Jeg husker faktisk bedst halstørklæderne,« sagde Per Karlsson. »En af dem havde også et banner med, sammenrullet, med grønne og hvide tern. Gerningsmanden havde halvlangt, meget lyst og meget fedtet hår. Jeg så ham næsten kun bagfra. Jeg mener også, han havde et lille machooverskæg. Sådan mekanikertypen, hvis I forstår, hvad jeg mener. Jeg er

født og opvokset i Danderyd, og der ville han straks blive rubriceret som én fra de sydlige forstæder. Farstatypen.«

Hjelm og Holm stirrede på ham.

»Ja, vel er det fordomsfuldt,« sagde han. »Jeg bor jo selv i de sydlige forstæder nu, arbejdsløs og uden uddannelse. Det er fordomsfuldt, men det er det nærmeste, jeg kan komme det.«

»Du kan gøre en ting til,« sagde Kerstin Holm. »Gå med mig hen til polititegneren. Han bruger computer nu om stunder, så det tager ikke ret lang tid.«

Hun rejste sig. Per Karlsson rejste sig. Hun var højere end ham, konstaterede Hjelm meningsløst.

»Og du har ikke mere at tilføje, Per?« spurgte han.

Per Karlsson rystede energisk på hovedet og sendte ham et stjålent blik. Igen denne mærkelige, paradoksale intensitet.

»Jamen, så tak for hjælpen.«

De forsvandt.

Paul Hjelm forsvandt også. Ind i dagdrømmenes svævende halvverden. Per Karlsson. Født i Danderyd for tyve år siden. Danderyd, men havde ikke engang gået i gymnasiet. Arbejdsløs, men sad på Söders kendteste og mest berygtede værtshus og læste antikke romerske klassikere. Hvad var der mon sket? Det var ikke til at gisne om. Outsider i skolen? Smidt ud af faderens firma? Skåret ned til sokkeholderne, men på vej til at rejse sig? Oprør mod faderen? Generel utilpassethed? Tidligere misbruger? Sløv i kasketten?

Nej.

Måske alt det andet, men ikke det. Ikke sløv i kasketten. Så meget havde Paul Hjelm set, selvom om han selv følte sig – ja, sløv i kasketten.

Degraderet til værsthusslagsmålenes trøstesløse limbo.

Paradise lost.

Nej, ikke sløv. Tværtimod ualmindelig årvågen. Og nu skulle han ryddes ud af bevidstheden. Nu skulle de okse videre gennem bedrøvelige tømmermændsforhør, og Per Karlsson måtte forvises til andre hukommelser end hans egen.

Kun hans vidneforklaring måtte blive tilbage.

Hjelm gabte, tankerne rullede videre. Månederne i nærpolitiet, voldsgruppen i City. Bergsgatan. Det yderst midlertidige kontor, som han lige så midlertidigt havde forladt. Det tilhørte egentlig en sygemeldt politimand ved navn Gunnar Löf, hvis telefon han altid havde taget med ordene: »Gunnar Löfs telefon, det er Paul Hjelm.« Først da en gammel kollega til Gunnar Löf, der nu var udstationeret i Härnösand, kom ind og spurgte efter »Nissägget«, forstod han, hvorfor der altid opstod en pause i telefonen, når han tog den. Folk studsede ganske enkelt over den mærkelige udtale af Gunnar Löf. Han måbede, da han slog navnet op i den interne telefonliste og så det på tryk: Aldeles ikke »Gunnar Löf«, men »Niels-Egil Gunnar Löf«. Nils-Egil, »Nissägget«.

Var det virkelig tilladt at hedde sådan? Var der ikke love mod den slags? Svarede det ikke til at tage et navn som Heroin, som en storfamilie i Gnesta havde forsøgt for noget tid siden – Heroin Lindgren? De havde af en eller anden grund fået afslag og bombarderet lokalpressen med læserbreve, hvor de blæste til storm mod formyndersamfundet.

Uanset hvad var Gunnar Löf sygemeldt, fordi han midt i arbejdstiden havde befundet sig i Föreningssparbankens Stureplan-filial, da en hysterisk kvindelig bankrøver omkring de fjorten stormede ind med en højt hævet sømpistol og krævede, citat, »alle højafkastaktier på stedet«. Sømpistoler kører da på lysnettet? tænkte Gunnar Löf og gik hen til bankrøversken for stille og roligt at påpege denne omstændighed, hvorved han til sin forbløffelse blev ramt af ikke færre end 34 hæfteklammer rundt om i ansigtet. Mirakuløst nok ramte ingen af dem øjnene. Det første, han sagde, da han kom til bevidsthed, var: »Kører sømpistoler ikke på lysnettet?« Hustruen så med forgrædte øjne på hans bandageindkapslede hoved og svarede: »Man kan også få nogen til at oplade.«

Historien om Nils-Egil Gunnar Löfs skæbne og eventyr.

Nissägget i Eventyrland.

Nåja, det var ikke, fordi Hjelms egen historie var så vold-

somt meget festligere. Tværtimod, faktisk, for Nissäggets havde trods alt sine bizzarre pointer.

Kerstin Holm kom tilbage, bladende i en notesblok.

»Velkommen til virkeligheden,« sagde Paul Hjelm beskt.

»Den er ikke så forskellig fra den i Göteborg.«

»Sveriges røvhul.«

»Hvad er det, du sidder og siger?!« udbød Kerstin på sit godmodige göteborgske.

»Undskyld, jeg mente det ikke. Det var noget, medierne blæste ud for et par uger siden. Fra Black Army's telefonsvarer forud for AIK's finalekamp mod de blå-hvide nede på Ullevi. Stockholmerhybris og hooliganisme i usund forening.«

»Okay, og nu ser vi det igen – Stockholmerhybris og hooliganisme. I den mere brutale udgave. Så du ham?«

»Anders Lundström fra Kalmar? Ja. Det var virkelig stygt. Hovedet var totalt smadret. Tænk, at et ølkrus kan forvolde så meget skade.«

»Hvorfor? Hvad er motivet?«

Paul Hjelm så på Kerstin Holm. De havde en fælles fortid, som betød, at intet blik var uskyldigt.

»Er spørgsmålet alvorligt ment?« spurgte han, halvt i alvor.

»Ja. Jo, det er det. Det er det faktisk. Hvorfor eskalerer volden?«

Han sukede.

»Tja, du, nu har man i hvert fald oplevet den på nærmeste hold. I over et halvt år. Midtbyens grå hverdagsvold. Det befordrer ikke ligefrem ens filantropiske tilbøjeligheder. Er du vendt tilbage for at blive, Kerstin?«

»Jeg var *udlånt*. Du ved, hvordan det er med fodboldspillere, man lejer ud – der er noget galt med dem. Nu er jeg ikke udlånt mere.«

»Du bliver altså? Hvordan var det at være hjemme i Götet?«

»Det her er hjemme nu, så meget har jeg da fundet ud af. Men det er vist også alt.«

»Men livet er okay?«

»Lige præcis. Okay, hverken mere eller mindre. Under kontrol. Man kunne måske ønske sig lidt mere ...«

»Åh jo. Det er det samme her. Jeg tror, jeg er ved at ryge ud i en lille fyrrårskrise. Er dette virkelig alt? Er der ikke mere? Du ved.«

»Ja, det tror jeg nok.«

»Men man må jo få det bedste ud af det. Vi er makkere igen, og nu skal vi levere den perfekte pakkelse på det, medierne allerede har døbt Kvarnmordet. Eller hvad?«

Kerstin Holm lo let og lagde en portion snus op under overlæben.

»Hov, hvad er den af?« sagde Hjelm og pegede.

»Fornyelse i tilværelsen,« sagde Kerstin Holm uden at fortrække en mine. Så fortsatte hun ud ad et andet spor – fortidens: »Hvordan med de andre? Gunnar har jeg hele tiden holdt kontakt med, ham går det jo godt.«

»Jojo, vor ven Gunnar Nyberg ... Han var faktisk den eneste, der fik lov at blive ved rigskriminalen. Som belønning for, at han nægtede at deltage i sidste fase af Kentucky-morderjagten. Og så havnede han midt i pædofiliaktionerne. *Pedo University*.«

»Jeg kan se ham for mig,« smilede Kerstin Holm og bladede i sin lille notesblok. »Han har lige genoptaget kontakten med sine børn og sit etårige barnebarn, og så ramler han ind i internettets pædofilverden. Et accelererende lokomotiv.«

»Jep.«

To billeder på to par nethinder. Der sikkert lignede hinanden til forveksling. En fnysende kæmpe med hovedet indhyullet i bandager, der jagtede pædofiler med en blæselampe.

»Jaja,« sagde Hjelm bistert. »Vi andre fik vores små straffe. Ondt blod står ikke til at ændre.«

»Vi ville aldrig mere sige sådan.«

»Du har ret. Aldrig mere.«

»Og de andre?«

»Jeg har ikke haft ret meget kontakt med dem, siden A-

gruppen blev opløst. Jeg røg jo alene på det der triste udlån til nærpolitiet. 'Gunnar Lövs telefon.' Strafarbejde. Jeg tænker, de inderst inde holdt mig ansvarlig for kokset med Kentucky-morderen. Men Jan-Olov blev syndebuk.«

»Har du nogen kontakt med ham?«

»Nej. Han forsvandt bare. Pensioneret mod sin vilje. Pensioneret kriminalinspektør Jan-Olov Hultin. Jeg tror tilmed, han holdt op med at spille fodbold. Trælårs-Hultins saga er slut. Söderstedt og Norlander endte i regionspolitiets voldsgruppe, og Chavez har været under videreuddannelse.«

»På politihøjskolen?«

»Ja. Karriereplanerne ruller videre. Er der stadig noget, der hedder inspektørkurser? I så fald er det sådan et, han har taget.«

»Der kan man bare se. Og vores kontorer? 'Kommando-centralen'?«

»De er vist blevet overtaget af administrativt personale.«

De sad lidt og så på hinanden uden at sige noget. Alt det, de havde været med til sammen ... Et kort øjeblik mødtes deres hænder i et hastigt klem. Det måtte være nok. De havde meget arbejde, der ventede. Kerstin Holm kikkede sin notesblok igennem, Paul Hjelm bladede i natpatruljens elendige rapport. Sammen studerede de den lille skitse over Restaurant Kvarnen.

»De venter derude,« sagde Kerstin og sukkede.

»Jaja. Næste mand i stolen,« sagde Paul og sukkede.

Himlen.

Hvornår havde han sidst set den?

Sverige har 55 fængsler med over 4000 pladser. De er ind-delt i fire sikkerhedskategorier, hvoraf klasse IV er åbne an-stalter. Klasse I-III er lukkede fængsler. Af dem er klasse I de sikreste fængsler med de farligste fanger, og der er tre af slag-sen: Hall, Tidaholm og Kumla.

Og nu så han himlen, rigtigt, uden tremmer. Og han så sig tilbage mod gitterportene, der lukkede sig bag ham, og et øje-blik føltes det, som om han forlod sin krop og blev ét med himlen og så hele sletten udbredt under sig, hele Närkesletten med dens firkantede grønne, brune, gule felter, og anstalten lignede to kvadratiske felter mellem alle de andre.

Man kunne slet ikke se murene.

Perspektivet opløste dem.

Så var han nede igen.

På fast grund.

Med fødderne på jorden.

Han vendte sig om en gang til. Murene var helt nøgne. Der var ingenting bag dem. Intet, der ragede op. Kun disse mure. Grå. Grå mure.

Han satte sig i bevægelse. Et smil spillede i hans ene mund-vig.

Han gik hen mod varevognen. Den holdt og ventede. Brummede. Frihedens lyd. Friheden som en metallicgrøn va-revogn.

Han stoppede op. Stod lidt. Lette, varme højsommervinde mod de nybarberede kinder. Solen. Morgenbagende. Asfalten flimrede i det fjerne.

Han så over på bilen. På hænderne, der stak ud. Og vinke-de. Endnu ikke en lyd. Lydene nåede ham ikke. Bevægelserne

derinde. Som et foster. Et æg på vej til at klækkes. Konserverede bevægelser. Fremtidige begivenheder. Mange hurtige skridt samlet på ét punkt.

Første skridt: Tegnebogen op. Ynkkelige sedler. 3,40 i timen som grundydelse. Men også en lille plade. Den lignede en lommeregner i visitkortformat.

Han tog den frem. Vejede den i hånden. Holdt den op mod bilen.

De vinkende hænder gik i stå. Lyden forsvandt, før den nåede ham. Fremtidens bevægelser stoppede.

En enkelt knap, lidt forhøjet. Rød. Ligesom lysende.

Han trykkede på den, smilede svagt og satte sig ind i bilen.

En ildtunge skød op bag murene.

Højt, højt op imod himlen.

Ikke længere nøgne mure bag ryggen.

Da varevognen accelererede, havde lyden stadig ikke nået ham.

»Du sidder altså i bestyrelsen for Bajen Fans?«

Manden var omkring de tredive og missede med øjnene, som om lyset i det mørklagte forhørslokale var bedøvende. Bag tømmermændenes overordentlig hektiske aktivitet var der imidlertid også noget andet på spil: vagtsomhedens parader. Følelsen af altid at være på anklagebænken.

»Ja,« sagde han til sidst. »Som suppleant.«

»Hvad er Bajen Fans i grunden?« spurgte Kerstin Holm.

»I hvert fald ikke nogen voldsorganisation.«

»Det er der heller ingen, der har påstået, slet ikke. Men en Hammarbysupporter har begået en frygtelig voldshandling på en kendt Hammarbybeværtning i overværelse af mindst ét bestyrelsesmedlem fra Bajen Fans. Så det er vel rimeligt nok, at vi spørger.«

Han så tvær ud. Tav. Kikkede over på Hjelm, der forsøgte at se vågen ud.

»Jeg ved så nogenlunde, hvad det er,« sagde Hjelm. »En uafhængig supporterklub, der skilte sig ud fra den officielle fanklub engang i begyndelsen af firserne.«

»Nemlig,« sagde manden med synlig stolthed. »Vi arrangerer ture til udekampene og holder åbent i klublokalerne på Grafikvägen hver torsdag aften og fra to timer til en halv time før hver hjemmekamp. Det er os, der sørger for, at det *ikke* udarter. For fanden, vi arrangerer det eneste farvestrålende karneval i det her gråmelerede land, så derfor skal vi straks mistænkeliggøres.«

»Ingen har mistænkeliggjort *jer*. Det er *dig*, Jonas Andersson fra Enskede, dig højst personligt, der er under mistanke for at tilbageholde Kvarnmorderens identitet.«

»Kvarnmorderen ...«

»*Aftonbladets* navn for du-ved-udmærket-hvem.«

Jonas Andersson fra Enskede mødte Hjelms blik uden at blinke.

»For fanden, sad jeg ikke selv og pressede en trøje mod knægtens smadrede hoved? Jeg var straks klar over, at vi ville få skylden. Nu skal vi hetzes igen.«

»Så du gerningsmanden?«

»Nej.«

»Hvor befandt du dig?«

»Ovre ved væggen et lille stykke fra døren sammen med nogle andre. Der var larm og trængsel, og jeg så ingenting.«

»Du så ingenting?«

Hjelm smækkede skoene op på reolen. Det var fjerde gang i dag, han sagde netop de ord. Kerstin Holm så håndklædet blive kastet i ringen og greb den tabte stafet. I nævnte klichérækkefølge.

»Lad os gøre det lidt lettere for os,« sagde hun og skubbede et ark papir hen under øjnene på Jonas Andersson fra Enskede. »Her er en skitse over Kvarnen. Hvornår kom du, og hvad så du hvor?«

»Jeg stod her, ved væggen med døren, sammen med en ti stykker og ventede på, at der skulle blive et ledigt bord. Vi kom omkring kvart over ni og var vel allerede lidt besofne. Så stod vi der, op ad væggen.«

»Okay. Var gruppen ved bardisken kommet på det tidspunkt?«

»Folk stod som sild i tønne oppe ved baren. Jeg ved det ikke. Jeg sværger på, at jeg ikke ved det. Der var en råben og hujen og stikken til hinanden. Skuffelsens tåger. 2-2 mod Kalmar, på hjemmebane. Sæsonens bundhold. Folk var pissefrustrerede. Så lige med ét bliver der helt stille i nogle sekunder. Der bliver ligesom en lille åbning i vrimlen, og så ligger han der. Med smadret hoved. Jeg sprang derhen og hjalp ham kammeraten med at presse trøjen mod hovedet. Jeg kunne mærke, hvordan det ligesom gav efter. For satan, hvor var det klamt. Jeg så kun, at en hel flok sprang hen mod døren.«

»En hel flok?«

»Ja, for pokker. Jeg tænker, de første tyve slap ud, inden dørmændene reagerede. De sad vel og tjaldede den.«

»Tyve Bajenfans?«

»Også andre. Der smuttede faktisk også nogen, efter at dørmændene var på plads. De besnakkede dem vel. Jeg så det ikke rigtigt.«

»Men du så altså noget, der lignede en masseflugt mod udgangen?«

»Det kan man godt sige. Underligt nok. Normalt reagerer folk jo som de der tillakkede polterabendtøser ovre i hjørnet. Skriger og går i panik. Men der var ret så mange, som bare væltede ud med det samme.«

»Okay. Kan du prøve at gå lokalet igennem ved hjælp af skitsen her?«

Jonas Andersson åndede dybt ind og stønnede. Så placerede han en noget slap pegefinger på skitsen. Han startede med vinduesrækken.

»Polterabendtøserne ved to borde nede i hjørnet. Tre af dem panikkede totalt. Bord nummer tre, nærmest døren: nogle computernørder. De blev alle sammen derinde. Næste række: i midten en flok Bajenfans og en lille stodder, der sad og læste. Med øjnene begravet i den fandens bog. På den ene side, ind mod væggen, nogle sortsmuskere – jugoslaver, vil jeg tro. På den anden side, nærmest os, nogle stræbertyper. Og så, i rækken nærmest baren: Stenbøssen. To par, der havde beslåglagt et bord, og Stenbøssen klemt ind mellem dem. Bordet ved siden af: druksutterne. Næste bord, nærmest os: et lidt blandet selskab. Og så endelig ovre ved døren, langs med væggen her, lige ved siden af os, nogle hårde nitter, ikke ligefrem skinheads, men næsten. De skred, undtagen en.«

»Tænk dig nu godt om: De hårde nitter – hvor mange var de?«

»Vi stod jo lige ved siden af dem, og vi prøvede at komme i snak med dem, men de sagde ikke et ord, sad bare lige så stille og skubbede os væk, når vi kom for tæt på. Nogle af dem sad sgu og hørte musik. Men ikke ham, der blev tilbage.

Kronraget. Med overskæg. Fem – de var fem. Fire og så ham, der blev tilbage.«

»Og ellers? Stenbøssen? Druksutterne?«

»Ja, men de blev også tilbage. Dem har I. Stenbøssen er Sveriges modigste bøsse. Sidder altid og sluger de unge Bajerfans med øjnene. Men hvad, man vænner sig til det. Men denne gang så han nu kun ham splejsen med bogen. Druksutterne kendte jeg ikke, men de var typiske. Fordrukne kulturarbejdere, som de kalder sig, der bare eelsker deres Södermalm. Det er garanteret over tredive år siden, de har gjort noget for kulturen.«

»Og ved siden af ham med bogen altså nogle 'sortsmusker'?«

»Jep, tre-fire jugo'er. De sad og snakkede. Ham med bogen sad lige op ad dem. Og blev skubbet endnu nærmere af Bajerfansene.«

»Hvordan kan du vide, at de var jugoslaver?«

»De lignede sådan nogle. Og de smuttede. Hele banden.«

Kerstin Holm holdt inde. Rakte stafetten videre. Hjelm var på banen igen. Han havde samlet sig. Var klar igen.

»Alle 'tre-fire jugo'er' fra det bord styrtede altså mod udgangen, straks efter at Anders Lundström havde fået ølkruget i hovedet?«

»Jeps. De havde gang i et eller andet skummelt, det er helt sikkert.«

»Du så ganske meget af én, der ingenting så,« sagde Hjelm med et strejf af deja-vu-følelse.

»Jeg er i bestyrelsen,« sagde Jonas Andersson og så op. »Jeg forsøger altid at have overblik. Jeg er faktisk forbandet ked af, at det var de forkerte ting, jeg havde overblik over. Jeg er lige så interesseret som jer i at få fat i den djævel. Han har smadret flere års indsats for at skabe goodwill.«

*

»Druksutterne,« sagde Paul Hjelm udiplomatisk til fire grå-

sprængte herrer med slidte fløjlsjakker, langt hentehår og diverse varianter af gråhvidt skæg.

»Hvabehar?« sagde herren yderst til højre.

»Undskyld, jeg hørte ikke –?« sagde herren yderst til venstre.

De to midterste så ud, som om de var blevet udstoppet af en glad amatør på et aftenkursus.

Hjelm tog sig sammen og reddede situationen.

»Så nogen af de herrer noget til de ulykker, som druksutterne ved baren afstedkom i går aftes på Restaurant Kvarnen?«

»Beklager, men på nævnte tidspunkt og sted var vi primært fordybet i presserende problemer,« sagde den venstre.

»Tør man spørge hvilke presserende problemer?«

»Vist tør man det,« sagde den højre. »Hvilket hermed turde være bevist.«

»Et såkaldt selvbesvarende spørgsmål,« sagde den venstre.

De to midterste hældede nu betænkeligt ind mod hinanden, som om sømmene når som helst kunne briste og fyldet vælte ud.

»Nu tager vi os lige lidt sammen,« sagde Paul Hjelm.

»Vi er Vreeswijks Venner,« sagde den højre. »Vi holdt årsmøde.«

»Vi forsøger at få etableret et Cornelis-museum midt på Medborgarplatsen,« sagde den venstre. »I forbindelse med den kommende moské. Vi satser på at få muslimerne til at synge *Hönen Agda* fra minareten.«

»*Felicia adjö*,« udbrød nummer to fra højre.

»*Lasse liten blues*,« replicerede nummer to fra venstre.

Hvorpå midterduoen gik i dækning igen.

»Det multikulturelle samfund,« sagde den højre med visionær glans i øjnene.

»Så I overhovedet noget som helst?«

Midterduoen vågnede atter op.

»*Grimaser* –« sagde nummer to fra venstre og lød med ét helt ædru.

» – *och telegram*,« afsluttede nummer to fra højre mindst lige så ædru.

»Grimasser og telegrammer på Restaurant Kvarnen?« sagde Paul Hjelm og begyndte at overveje pensionen. Men den selvlysende, skriggule konvolut med information om det nye pensionssystem, der for nylig var dumpet ned i Norsborg-rækkehusets brevkasse, umuliggjorde tanken. Han havde regnet adskillige tusindlapper forkert. Om måneden. Ligesom resten af den svenske befolkning i hans generation.

Midterduoen lænede sig hen over bordet og afbrød enstemmig de triste pensionstanker:

»1966,« sagde nummer to fra venstre fortroligt.

»Suveræn lp,« sagde nummer to fra højre mindst lige så fortroligt.

»Mit moralske jeg frydede sig virkelig over at høre så store-stilede partnerbytteplaner som nabobordets,« sagde den venstre, mens midterduoen sank sammen, som om nogen havde sluppet de tråde, der holdt dem oppe.

»Og *mit* moralske jeg frydede sig lige så meget over den multikulturelle interaktion ved det andet bord,« sagde den højre.

»Må jeg lige spørge: Ved I, hvorfor I er her?« spurgte Hjelm og undrede sig over, hvor Kerstin blev af. Et nærliggende bud var, at hun havde taget flugten.

»Ja, det må du da.«

»Bare spørg løs.«

»Ved I, hvorfor I er her?« spurgte Paul Hjelm silkeblødt.

»Desværre ikke,« sagde den højre. »Men vi er forberedt på fra tid til anden at blive udspurgt af politimyndigheden. Det følger ligesom med vores rolle i samfundet.«

»Outsidernes rolle,« sagde den venstre gravalvorligt og nikkede.

»I er måske ikke engang klar over, at et menneske blev slået ihjel i aftes på Kvarnen?«

Det lukkede faktisk munden på dem. De vekslede forundrede blikke over hovederne på den nu fuldstændig udsplattede midterduo.

»Vi vil naturligvis gøre vores bedste for at bistå jer i jeres arbejde. Men nævnte begivenhed undgik desværre vores opmærksomhed.«

»Ved nabobordet sad to ikke helt unge par, der var opslugt af en stadig livligere samtale om partnerbytte. Og ved det næste foregik den multikulturelle interaktion.«

»Det glædede os endvidere, at Kvarnen sådan en sen onsdag aften var rammen om såvel musiknydelse som læsning.«

»Ovid. Den blinde konge, der myrdede konen.«

»Og bagefter moderen. En af kulturens arketyper.«

»I tænker vist på Ødipus og Orestes,« sagde Paul Hjelm.

»Præcis. Eller Ovid, som han også kaldes.«

»Lokale navnevarianter.«

»Og 'musiknydelse' –?«

»Bordetovre ved døren sad og nød ... en jazzkoncert, måske? En af dem havde øretelefoner på.«

»Jeg genkendte måden at lytte på. Henrevet. Som til jazz. Eller viser. Cornelis.«

»*Brevet från kolonin*,« spruttede midterduoen og sank straks efter tilbage i tomheden.

Hjelm gloede på dem, en efter en, fra venstre til højre. Han havde temmelig svært ved at koncentrere sig. Han stønnede svagt og stirrede stift på notaterne foran sig. »Multikulturel interaktion,« stod der med nogle kragetæer, han kviede sig ved at tro var hans.

»Hvorfor kalder I samtalen ved bordet bag partnerbytterne for 'multikulturel'?« fik han frem.

»Der var jo tydeligvis tale om en svensker i samtale med sydlandske venner. Tyrkere, formodentlig.«

»Eller baskere.«

»Baskere?!« udbrød Hjelm.

»Eller noget tilsvarende. Indere, måske. Eller snarere syd-mongoler.«

»De talte sammen på gebrokkent engelsk. Fragmenter af samtalen nåede vores bord.«

»Engelsk? Og de sad lige ved siden af ham med bogen?«

»Akkurat. Men senere forsvandt de.«

»Da forbrydelsen fandt sted,« konstaterede Hjelm.

»Hvilket desværre gik hen over hovederne på os. Men pludselig var de alle sammen væk. Nogle kvinder begyndte at skribe op. De to par gik glip af partnerbyttet, fordi konerne blev hysteriske. Det burde måske nok have fortalt os, at der var sket noget.«

»Måske,« tillod Hjelm sig selv at sige. »Det burde måske nok have givet anledning til et øjeblikks eftertanke.«

*

»Jo, jeg så ham skam godt.«

Kerstin Holm og Paul Hjelm så på hinanden og vendte derpå deres granskende dobbeltblik til manden med det kronragede hoved og det lille, lyse overskæg.

»Du så ham?« sagde Holm. »Det var ikke, hvad du sagde i går aftes på Kvarnen. Til Södermalmpolitiets natpatrulje sagde du, citat: 'Jeg så ingenting'.«

»Klokken var mange, jeg var både træt og snalret, og vi skulle lige til at gå. De andre var allerede ude på gaden. Jeg blev tilbage for at betale, det var min tur. Jeg var lidt muggen over at blive holdt tilbage der på Kvarnen, mens de andre turede videre, så jeg tænkte ikke helt klart. Nu har jeg tænkt det hele igennem. Og jeg så ham.«

Den skaldede var omkring de tredive. Han var klædt i et ret så stilig lyst jakkesæt med gult slips, og han var et rigtigt muskelbundet. Hjelm spekulerede på, om jakkeærmerne skjulte en samling fængselstatoveringer. Han bladede i papirerne og fandt udskriften af kriminalregisteret for Carlstedt, Eskil, 700217-1516, født i Bromma, sælger, bosat på Kungsholmen. Den var blank. Ikke den mindste færdselsforseelse.

Altså ingen fængselstatoveringer.

»Okay,« sagde Kerstin Holm. »Hvad så du?«

Eskil Carlstedt holdt en kort pause, sugede luft som en bokser ammoniak og fyrede løs:

»Vi havde bordet nærmest døren. Jeg sad med ryggen mod væggen, så jeg havde udsigt til bardisken. Vi kom ret tidligt, ved halvottetiden. Lidt over ni begyndte Bajenfansene at vælte ind. Lidt sure, men ikke ligefrem aggressive. Nogle af dem snupede det sidste bord, hvor der sad en ung fyr og bogede den. En anden gruppe stillede sig ved siden af vores bord. Så kom den her flok, seks-syv stykker. De var lidt anderledes. Aggressionerne lå ligesom lige under overfladen. De stillede sig ved den nærmeste ende af bardisken. En anden klynge fans stillede sig i den anden ende. Og mellem dem stod så de her smålændinge. Fire stykker. Så begyndte de at prikke til dem. En af dem daskede den største af smålændingene i hovedet med et sammenrullet banner. Han fortrak sammen med en kammerat, ud på gaden. Men to af dem var tilbage, og så gik det løs. En af smålændingene puffede til en fyr, så han gik på røven. Han fik sig samlet op, og så slog han lige pludselig til. Jeg var lige ved at betale. Kammeraterne var jo allerede gået, og servitricen spærrede for udsynet, så jeg så ikke rigtig selve drabet. Men jeg så ham, da han drøede forbi. Han havde stadig hanken af ølkruset i hånden. Han var i cowboyjakke, Bajen-T-shirt og Bajentørklæde, og han havde lyst hår – halvlangt og fedtet. Og et lille overskæg.«

»Ligesom dit eget?« spurgte Hjelm.

Eskil Carlstedt gloede forarget på ham.

»Nej,« sagde han til sidst. »Overhovedet ikke. Tabermoustache. Truckerbørste. Snusmåtte. Det gik lidt ned mod hagen.«

»Kunne du genkende ham, hvis du så ham igen?«

»Ja, det skulle jeg mene.«

»Hvor mange var I?«

»Fem.«

»Men da dørmændene blokerede døren, var der kun dig tilbage?«

»De andre var skredet inden. De stod vel ude på gaden og ventede. Vi skulle videre til et nyt sted. Jeg blev derinde for at betale. Som sagt.«

»Som sagt mange gange, ja,« sagde Kerstin Holm. »Hvem var I?«

Eskil Carlstedt slog ud med armene, kastede et hurtigt blik på armbåndsuret og strøg sig til sidst over sin glatte isse.

»Bare nogle venner. Sælgerkolleger. Vi går ud sammen en gang imellem. For at score damer.«

»Og lytte til musik,« sagde Paul Hjelm.

Carlstedt stønnede.

»Musik? Hør, hvor længe vil I trække det her? Jeg har ventet over to timer derude, og jeg har faktisk en aftale.«

»Nogle vidner har fortalt, at I ikke sagde et ord til hinanden, og at mindst en af jer havde øretelefoner på.«

Carlstedt tav og skævede til ham under det pandehår, han ikke længere havde. Vagtsomt. Han tænkte efter.

»Okay, nu er jeg med. Kalle spiller i et rockband, Catwalks. Karl-Erik Bengtsson. Vi lyttede til en demo. De kan blive rigtig gode. Pladekontrakten er næsten i hus.«

»Hørte I den alle sammen?«

»Jeg kan ikke se, hvad det har med drabet at gøre.«

»Hørte I den alle sammen?«

»Ja. Vi havde kun én walkman, så vi måtte høre den på skift.«

»Øretelefonerne gik altså bordet rundt?«

»Ja. Det tog sin tid, så vi fik ikke snakket ret meget.«

»Og de andre, kan vi få fat i dem?«

»Selvfølgelig. Men de er jo ikke vidner. De var allerede ude på gaden, da det skete.«

»Som sagt. Husker du ellers noget?«

»Såsom hvad?« sukkede Eskil Carlstedt og stirrede demonstrativt på uret.

»Såsom hvem der ellers var derinde. Vi søger vidner.«

»For fanden, mand, der var jo propfuldt! Okay, okay, I får det, som I vil have det: Dem, der stod op, var næsten ene Bajenfans. Før de kom, sad alle ned. Der hang ingen ved baren, men alle stole var optaget. Undtagen ovre ved ham med bogen, og der satte de første Bajenfans sig. Nede ved vindues-

bordene sad der en flok sild på polterabend. Ved siden af dem, nærmest os, nogle unge slipsefyre. It-branchen, måske. Så ham bogormen. To halvgamle par, der sad og spillede op til hinanden. En bøssekarl, der ikke kunne holde øjnene hos sig selv. Nogle gamle folkesangerflippere. Og nærmest os et blandet selskab, måske studerende.«

»Ingen andre?« sagde Kerstin Holm.

Hjelm betragtede hende opmærksomt.

»Ikke så vidt jeg husker. Men der var jo henvend tredive Bajenfans. Selvom halvdelen smuttede, inden dørmændene reagerede.«

»Men du vil altså mene, at der er en del vidner blandt Bajenfansene?«

Eskil Carlstedt slog en lille latter op.

»Mindst ti af dem kunne ikke undgå at se det hele. Men de vil sikkert ikke sige noget.«

Hjelm rejste sig og lænede sig ind over bordet:

»Så mangler vi bare to ting, før du kan dampe af til din med længsel ventede aftale. Et: Gå med ned til polititegneren og hjælp ham med at lave et billede af gerningsmanden. To: Giv receptionisten ude i forhallen navne og adresser på dine fire kammerater. Okay?«

»Okay,« sukkede Eskil Carlstedt og så på klokken.

*

De sad uden at røre sig med blikkene fortabt i hinanden. Eller slet og ret fortabt. For et par år siden havde de været i seng med hinanden. En enkelt gang, i Malmø. Under den intensive jagt på den såkaldte Magtmorder. A-gruppens største og ved nærmere eftertanke eneste succes. Medierne udråbte dem til helte. Gruppen blev gjort permanent under navnet »Rigskriminalpolitiets specialenhed for voldskriminalitet med internationale aspekter«. Så kom Kentuckymorderen. Deres forhold forvandlede til venskab, et meget dybt venskab. De var i USA sammen. De samarbejdede med FBI og blev kaldt Halm og

Jalm som et andet knirkende komikerpar fra varietétiden. Det gik godt. De løste en gammel gåde og fangede en eftersøgt seriemorder. Så traf de en forkert beslutning, og A-gruppen var en saga blot. Ondt blod står ikke til at ændre.

Men det havde de jo bestemt sig for aldrig mere at sige.

»Vi kunne godt lukke butikken nu,« sagde Hjelm. »Det er frokosttid. Vi kan gå ud i det stadig mere ophidsede venteværelse og sige: Beklager, kom igen i morgen. Ingen ville bebrejde os det.«

Han så ind i hendes øjne. Granskende. Forsøgte at se, hvad der foregik. Og hun lod sig granske. Granskede tilbage.

»Nej,« sagde hun.

»Nej,« sagde han. Og det lykkedes dem vistnok virkelig at se, hvad den andens tanker kredsede om. Og det var ikke længere bare et værtshusslagsmål.

Kerstin Holm trykkede på en knap på samtaleanlægget, og en lang, ranglet mand i halvtredsårsalderen kom ind. I træningsdragt som en vildfaren campist.

»Sten Bergmark, ikke sandt?« sagde Kerstin Holm og rakte hånden frem. Han tog den og gav den et galant, kun lige antydet kys. Så hilste han mere mandigt på Hjelm. Grotesk mandigt, tænkte han, da smerten let forsinket rullede gennem hånden.

»Stenbøssen,« sagde Sten Bergmark. »Bajenfansene ramte plet.«

Deres blikke måtte have udtrykt et ikke ringe mål af forundring, for mens han lempede tometerkroppen ned mellem bordet og stolen, tilføjede han:

»De ved ikke, at jeg hedder Sten, men de synes, jeg er stenhård. To fluer med et smæk, så at sige.«

»Så du kan godt lide at sidde og glo på Bajendrene?« sagde Holm. »Og de lader dig gøre det?«

»Det tiltaler vel deres latente homoseksualitet. Den, der altid spørger et eller andet sted imellem mænd.«

»Får du nogensinde bid?«

»Oftere end du tror, politidame.«

»Men denne gang var det ikke fodboldfansene, du sad og bagte på, eller hvad?«

Den lange grinede.

»Jeg må tilstå, at mit begær denne gang søgte mere intellektuel stimulans. Eller i det mindste pseudointellektuel. Det mærkede sikkert akutte mangelsymptomer. I ved selvfølgelig, at det mest truende ved homoseksualiteten altid har været dens klasseoverskridende karakter?«

»Du bor på Östermalm og er afdelingschef ved Patentdirektoratet, ja.«

»Men dyrker primært omgang med arbejdsløse Hammarbyfans fra Rågsved og Bagarmossen.«

»For resten – pseudointellektuel?«

»Knægten med bogen.«

»Men hvorfor *pseudo*?«

»Det så en smule kunstigt ud med den der bog. Som om han skiltede lidt med en dannelse, han inderst inde ikke havde. Og jeg var ikke ene om at *bage* på ham, som du så smagfuldt udtrykker det, politidame. Han var en rigtig lille godte. I har vel ikke tilfældigvis hans adresse?«

»Ikke ene om –?«

»Niks,« sagde Sten »Stenbøssen« Bergmark. »En flok machobøsser sad og glanede på ham hele tiden.«

»Machobøsser?«

»Lige nu lyder du som min psykoanalytiker, politidame. Femhundrede i timen for at gentage, hvad man lige har sagt.«

»Med den forskel, at jeg ikke får fem hundrede i timen.«

»Bordet ved døren. Hvordan skal jeg beskrive dem? Skinheads, som var lidt for gamle til at være det. Kernesvenske bodybuildere. Fem styks.«

»Der alle sad og gloede på den læsende?«

»De tre af dem – dem med ryggen til væggen. De to andre vendte ryggen til resten af lokalet. De gloede ikke. Af naturlige årsager.«

»Er du sikker på, at det var fyren med bogen, de så på?«

»Sådan opfattede mit konkurrencebevidste begær det i hvert fald. Jeg blev skinsyg. Hvem vælger en ål, hvis der også er fem saftige bøffer på fadet?«

»Hvem andre sad i den retning, skinheadsene kikkede?«

»Herregud, politidame. *I only had eyes for him.*«

»Prøv at tænke efter.«

Sten Bergmark sad bomstille. Et billede tonede frem for hans indre øje.

»Jeg sad ved bordet nærmest bardisken. Ved siden af mig sad nogle aldrig kultursnobber og diskuterede, hvilken Cornelis-vise der bør afsynges fra den endnu ikke opførte minaret på den anden side af Björns Have. Lige foran mig to par, der ganske ugenert udvekslede seksuelle fantasier. Bag dem, ved siden af min ven med bogen og ind til væggen, sad nogle udenlandske herrer og talte engelsk med en svensker, der vendte ryggen til mig. De må også have været i skinhead-senes synsfelt. Det samme må studenterne på den anden side af min læsende ven, tættest på dem. Og måske også nogle af de kraftigt overrislede unge damer nede ved vinduet.«

»Hmm,« sagde Kerstin Holm.

»Hmm,« sagde Paul Hjelm.

Stenbøssen foldede hænderne bag nakken og lænede sig tilbage.

»Men ærede politifolk!« udbrød han. »Var det ikke et dødsfald, vi skulle tale om?«